

## Sprawozdanie z działalności Komisji ds. Płac w latach 2010-2014

przewodniczący Komisji: Julian Srebrny  
zastępca przewodniczącego: Grażyna Maciejko

Podstawowymi zadaniami ogólnymi Komisji są:

- monitorowanie legislacji oraz praktyki działania władz - krajowych, uczelnianych oraz instytutów badawczych - zwłaszcza związanej z szeroko pojętą problematyką płac pracowników,
- wypracowywanie propozycji rozwiązania problemów, szczególnie płacowych, w tym w zakresie legislacyjnym, będących podstawą do wypracowania stanowiska i działań Krajowej Sekcji Nauki,
- stały kontakt, zasięganie opinii oraz współpraca ze środowiskiem akademickim w realizowaniu zadań Komisji,
- kontakty robocze oraz negocjacje z władzami właściwych resortów - w zakresie kompetencji Komisji.

Ponadto Komisja i jej członkowie będący członkami Rady KSN realizują zadania niezwiązane bezpośrednio z jej statutowym zakresem obowiązków:

- stałe informowanie środowiska o bieżącej problematyce związkowej z wykorzystaniem metod komunikacji elektronicznej,
- współpraca z Radą oraz Prezydium w realizacji zadań Krajowej Sekcji Nauki,
- pomoc komisjom zakładowym w rozwiązywaniu bieżących problemów w działalności związkowej, w tym pozyskiwania nowych członków,
- aktywizacja środowiska w działalności związkowej do pracy na rzecz Sekcji.

Zgodnie z decyzją Rady KSN dotyczącą wszystkich komisji Komisja ds. Płac wybrała ze swojego grona wiceprzewodniczącego Komisji (G. Maciejko).

Podstawową zasadą pracy Komisji, której członkiem może zostać każdy członek związku delegowany przez Komisje Zakładowe stowarzyszone w KSN, było podejmowanie decyzji po konsultacjach z przedstawicielami Komisji Zakładowych, którą realizowano m.in. poprzez bezpośrednie spotkania Komisji zwyczajowo odbywające się dzięki gościnności Komisji Zakładowej oraz władz Politechniki Warszawskiej w lokalu KZ PW przynajmniej trzy razy w roku. W spotkaniach uczestniczy średnio ok. 30 osób. Ponadto stały kontakt zapewnia witryna www Komisji (<http://sites.google.com/site/ksnkomdsplac/>) oraz lista dystrybucyjna ([komdsplac@googlegroups.com](mailto:komdsplac@googlegroups.com)), służąca do systematycznego informowania środowiska, licząca 109 kont e-mailowych, założona w tym celu w roku 2010, na której opublikowano 122 wątki (stan z dnia 31.03.2014).

Z uwagi na przyjęty model komunikacji (lista Komisji jest listą dystrybucyjną) dyskusje toczą się na innej liście elektronicznej, również założonej w roku 2010 i prowadzonej przez członka Komisji Kazimierza Kunisza – grupie dyskusyjnej [radaksn@googlegroups.com](mailto:radaksn@googlegroups.com), liczącej 83 konta; do dnia 31.03.2014 opublikowano w niej 4957 postów w 1583 wątkach. Drugi sposób, kontakt elektroniczny, umożliwia szeroki i dogodny dla każdego kontakt ze

środowiskiem pozwalający na wypracowywanie właściwych decyzji merytorycznych oraz zdalną współpracę.

Skrócony opis prac Komisji w okresie sprawozdawczym:

- Krytyczna analiza zapisów projektów nowelizacji prawa o szkolnictwie wyższym wraz z aktami towarzyszącymi (ale także innych aktów, np. ustawy o finansach publicznych), zwłaszcza pod kątem poziomu wynagrodzeń i praw pracowniczych, prezentowanie środowisku wypracowanych materiałów i wniosków z tych analiz (w tym ulotki informacyjne do wykorzystania w kraju), propozycje stanowiska władz KSN w tej sprawie (m.in. J. Srebrny, P. Sobotko, M. Sapor, G. Maciejko, K. Andrzejewska).
- Aktywny udział przedstawicieli Komisji w kształtowaniu opinii ogólnopolskiej i środowiskowej w związku z nowelizacją prawa o szkolnictwie wyższym poprzez wywiady, propagowanie w środowisku wypracowanych krytycznych materiałów i analiz, udział w akcjach protestacyjnych, udział w pracach sejmowych, udział w dyskusjach z klubami poselskimi PiS, PO oraz SLD (m.in. J. Srebrny, P. Sobotko, M. Sapor, G. Maciejko).
- Prowadzenie rozmów i starań o uzgodnienia zasad dotyczących poziomu dotacji podstawowej na poziomie Ministerstwa NiSzW, opiniowanie tych zasad, starania o terminowe uruchomienie dotacji budżetowych na działalność uczelni, także aktywny udział w dopominaniu się KSN o odpowiedni udział nauki i szkolnictwa wyższego w budżecie, opiniowanie aktów prawnych z tym związanych. Analiza poprawności obecnego algorytmu podziału środków między Uczelnie, w tym prawidłowości współczynników kosztochłonności (m.in. J. Srebrny, G. Maciejko, P. Sobotko, M. Sapor, E. Żurawska).
- Podjęcie inicjatywy uzgodnień działań z KRASP i Radą Główną Szkolnictwa Wyższego na rzecz wzrostu nakładów (m.in. J. Srebrny, G. Maciejko, M. Sapor).
- Propagowanie i zabiegi o respektowanie zasady stosunku wynagrodzeń pochodzących z dotacji stacjonarnej dla grup pracowniczych w postaci 3:2:1.25:1.25 w stosunku do średniej krajowej. Utrwalenie tej zasady jako podstawy ładu płacowego, o który zabiega KSN (m.in. J. Srebrny, G. Maciejko, P. Sobotko, M. Sapor, E. Żurawska).
- Stały nacisk na Ministerstwo, wysyłanie pism, cykliczne spotkania z przedstawicielami resortu (po kilka corocznie), m.in. w celu przeforsowania przygotowanej propozycji taryfikatora płacowego realizującego powyższą zasadę. Aktywny udział przedstawicieli Komisji w negocjacjach dotyczących wynagrodzeń w Szkolnictwie Wyższym. Wypracowanie i przedstawianie propozycji zmian rozporządzeń i taryfikatora wynagradzania pracowników uczelni (m.in. G. Maciejko, J. Srebrny, P. Sobotko, M. Sapor, E. Żurawska).
- Analiza bieżącego poziomu wynagrodzeń na uczelniach – prowadzone przez Grażynę Maciejko akcje zbierania danych z poszczególnych uczelni.
- Prace nad projektem PUZP - Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla Szkolnictwa Wyższego, w tym taryfikatora wskaźnikowego do średniej krajowej do projektu (podstawowe opracowanie taryfikatora – G. Maciejko). W pracach nad ostateczną wersją PUZP – której autorką w podstawowej wersji była głównie K. Andrzejewska - brali również udział m.in. J. Srebrny, M. Sapor, K. Kunisz.

- Aktywny udział w wypracowaniu przez KSN stanowiska co do koniecznych działań umożliwiających negocjowanie PUZP, w tym sposobu protestu (m.in. J. Srebrny, P. Sobotko, M. Sapor, E. Żurawska, G. Maciejko, K. Kunisz).
- Sprawa utraconych urlopowych przywilejów bibliotekarzy (G. Maciejko, S. Połotnicki - *wygrana sprawa w sądzie*; E. Żurawska, P. Sobotko).
- Sposób naliczania i wykorzystywania funduszu socjalnego. Dyskusja i próba nacisku ws. zmiany zasad naliczania odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych – najpierw występujące jedynie w działaniach rektorów, następnie prawnie usankcjonowane nie uwzględnianie 13-tki w odpisie, rozszerzone o kolejne źródła finansowania, pomimo wskazywanej przez nas dychotomii – pracownicy finansowani ze źródeł, z których fundusz nie jest naliczany, mają prawo do korzystania z niego (m.in. G. Maciejko, M. Sapor). Sprawa została przekazana Komisji ds. Socjalnych KSN.
- Współdziałanie w interwencjach dot. spraw płacowych w uczelniach na wniosek Komisji Zakładowych (zwłaszcza Paweł Sobotko).
- Stałe informowanie środowiska i rozpowszechnianie wypracowanych materiałów w witrynie Komisji oraz poprzez systemy grupowego rozpowszechniania poczty elektronicznej (m.in. J. Srebrny, G. Maciejko, P. Sobotko, E. Żurawska, D. Gojna-Ucińska).
- Zakończone sukcesem zabieganie o podwyżki płac w uczelniach wyższych, zarówno poprzez nacisk całego środowiska, jak i lobbing w komisjach sejmowych (m.in. J. Srebrny, P. Sobotko, M. Sapor, G. Maciejko).
- Wypracowanie opinii spośród środowisk biorących udział w pracach Komisji, m. in. poprzez opracowanie i przeprowadzenie ankiety nt. sposobu podziału rezerwy celowej na wzrost płac w roku 2013 (I część 3-letnich podwyżek płac) zarówno w skali krajowej (tj. na uczelnie), jak i w ramach uczelni, jako podstawy do wypracowania stanowiska Rady KSN, szczególnie do rozmów z MNiSzW. Postanowiono m. in. rekomendować Radzie KSN, aby: objąć podwyżkami pracowników zatrudnionych w podstawowym miejscu pracy (oraz innych osób, niemających innego zatrudnienia), podwyżki w 2013 roku miały charakter inflacyjny (a nie projałociowy), podwyżki przeznaczyć na zwiększenie pensji zasadniczej (a nie na dodatki), objąć podwyżkami (z innych źródeł) również pracowników finansowanych z funduszu pomocy materialnej studentów, zapewnić finansowanie skutków przechodzących, nie zgadzać się na podwyżki procentowe, zmusić Ministerstwo do poinformowania Rektorów o konieczności uzgodnienia zasad podwyżek z działającymi w uczelni związkami zawodowymi (m.in. J. Srebrny, G. Maciejko, P. Sobotko, M. Sapor, E. Żurawska, K. Kunisz). Komisja ds. Płac podejmowała dwukrotnie uchwały ws. powołania przez Radę KSN do negocjacji płacowych z ramienia Komisji następujących osób: Danuta Gojna-Ucińska, Grażyna Maciejko, Maria Sapor, Marek Sawicki, Paweł Sobotko, Julian Srebrny, Joanna Wibig, Ewa Żurawska, Kazimierz Kunisz. Przewodniczący KSN uwzględnił te wnioski jedynie w ograniczonym zakresie, posuwając się nawet do zakazu udziału w spotkaniach dla wiceprzewodniczącej Komisji ds. Płac.
- Przygotowanie komisji zakładowych do negocjacji w roku 2013 nt. sposobu podziału rezerwy celowej w uczelni z zaleceniem podwyżek kwotowych, przedstawienie przykładów porozumień i podstawowych zasad (m.in. G. Maciejko, J. Srebrny, P. Sobotko, M. Sapor, M. Sawicki).

- Dyskusja nt. niewydolności aktualnego algorytmu naliczania dotacji podstawowej – MNiSzW pomimo deklaracji sprzed kilku lat o powołaniu zespołu ds. analizy algorytmu z udziałem związków i umożliwienia wykonania analizy skutków wprowadzanych zmian poprzez dostęp do bazy danych, nie kwapi się do zmian, w szczególności co do stałej przeniesienia. (G.Maciejko, J.Srebrny, J. Wyborski)
- Przygotowanie wskazówek Komisji ds. Płac KSN NSZZ „Solidarność” dla poszczególnych KZ dotyczących podwyżek na rok 2014 w części motywacyjnej: z uwagi na przeforsowanie przez wielu Rektorów części motywacyjnej już w 2013 roku możliwe otwarcie na nowo dyskusji na uczelni dotyczącej a) stosowania części motywacyjnej b) ponownego negocjowania przyjętej wielkości w roku 2014, zasady przyznawania podwyżek w części motywacyjnej powinny być opracowane z wyprzedzeniem przez władze uczelni i wydziałów oraz ogłoszone pracownikom, już teraz naciskać na przedstawienie przez Rektorów zasad przyznawania części motywacyjnej (uzgodnienia mogą się przydać w czasie ocen okresowych nauczycieli akademickich).

Komisja ds. Płac jest liczna (ponad 90 osób zgłosiło się na listę internetową „komdsplac”), dzięki czemu sama Komisja i KSN ma możliwość wypracowywania decyzji, które dobrze odzwierciedlają opinie całego środowiska. Wśród tych osób istnieje ok. 20-osobowa grupa stałych uczestników spotkań oraz grupa kilku osób, na których pracy opiera się działalność Komisji, w szczególności Grażyna Maciejko (Politechnika Warszawska, główny autor analiz płacowych, najbardziej doświadczony i aktywny członek Komisji i jej wieloletni wiceprzewodniczący), Maria Sapor (AGH, łącznik ze środowiskiem uczelni Krakowa, zaangażowana w dostosowanie PUZP do ustawy oraz ostatnie poprawki do PUZP, stale aktywna we wszystkich sprawach, którymi zajmuje się Komisja), Paweł Sobotko (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, bardzo aktywnie działający ekspert w sprawach prawnych), Ewa Żurawska (Uniwersytet Śląski, wciąż niezłomowana, zwłaszcza w sprawach bibliotekarzy), Joanna Wibig (łącznik ze środowiskiem uczelni Łodzi, ważny przedstawiciel Komisji w Prezydium KSN), Kazimierz Kunisz (inicjator i konstruktor oraz aktywny uczestnik obu podstawowych metod zbiorowej komunikacji elektronicznej dla naszej Komisji i Rady KSN, autor kilku inicjatyw i projektów, m.in. regulaminu obrad Rady), Janusz Szymkow i Ewa Rysiakiewicz-Pasek (łącznicy ze środowiskiem uczelni Wrocławia), Danuta Gojna-Ucińska (łącznik z Komisjami Zakładowymi uczelni medycznych, organizator rozmów z Ministerstwem Zdrowia).

Pragnę serdecznie podziękować tym – oraz innym, nie wymienionym z nazwiska – osobom, których praca umożliwia funkcjonowanie Komisji jako istotnego składnika KSN. Jednocześnie podkreślam, że Komisja nie korzystała ze szczególnych środków finansowych na swoją działalność, w szczególności na delegacje czy komunikację elektroniczną.

*Julian Srebrny, Grażyna Maciejko*